

A tanulmánykötet megszületésének alkalmá az, hogy 20 éve indult a jogászképzés a Miskolci Egyetemen, s kezdte el a közös munkát az itt bemutatkozó oktatói-kutatói közösség. Az itt színre lépő tudományterületek — a jogelmélet, a jogtörténet és a római jog — mind a tételes jog körén kívül esnek, azok megalapozását, reflexióját, a jogtudományok horizontjának szélesítését szolgálják. A kötet műfaji besorolása: műhelytanulmányok. A meghatározás két tételt implicál. Egyrészt azt, hogy — legalább szándékunk szerint — műhelyként fevékenykedünk: együtt dolgozunk közös célokért, s ez talán elég közös nevezőnek ahhoz, hogy közös kötetben jelenjünk meg. Másrészt azt, hogy mégiscsak tanulmányok füzére az, amely itt egybeszerkesztve az Olvasó kezébe kerül. Minden szerző csak a saját kutatási és érdeklődési területén mozog biztonsággal, s nyilvánvalóan annak egyik szeletét ajánlja fel a többiek, s az Olvasó számára. Emiatt tematikusan, de felfogásban és módszerben is divergáló írások kerülnek egymás mellé.

Ahhoz azonban, hogy mégiscsak kötetté álljanak össze az írások, szükséges egy közös téma, s ez a kötet címevé is választott „Ius humanum — Ember alkotta jog”. A jog, s az általa elérni kívánt rend és igazságosság alkotójaként az ember egyszerre lép színre isteni szerepkörben és esendő teremtményként. Magára hagyott és magára utalt varázslóinasként magának kell lakható világot teremtenie és törvényt szabnia önmaga számára. Jónak és Rossznak tudója akar lenni, de nincs más mértéke, mint az ember maga. Hatalmas alkotás, hatalmas vállalkozás a teremtett világ — a második természet — berendezése, de befejezetlen, s soha nem is befejezhető. Miként alkotásának, megértésének is újra neki kell viselkedni, mindig eljutva valahova, de soha sem az út végére. Az út egyik állomása az, amiről e kötet képet rajzol.

